

Windbericht 8: Persoonlijke kanttekeningen bij de Structuurvisie Wind op Land

Vorige week gaf ik een korte, feitelijke samenvatting van de Structuurvisie Wind op Land van het Rijk (SWOL). Vanwege het belang van de SWOL – ook voor Friese bestuurders – hierna een paar persoonlijke (en dus subjectieve) kanttekeningen.

Algemeen

Zoals ik vorige week al aangaf: de SWOL gaat uit van de 6000 MW doelstelling in 2020. En dus wordt er nergens iets gezegd over nut en noodzaak van windenergie. Formeel begrijpelijk (SWOL = I&M en niet EZ), maar het betekent wel dat de hele SWOL gebouwd is op een fundament dat politiek is bepaald. En dus moet de lezer zich realiseren dat al die z.g. objectieve afwegingen van de SWOL gebaseerd zijn op subjectieve politieke beslissingen. Een mooi kasteel op drijfzand?

Gevolg is dat de SWOL zich enkel richt op het “hoe” van windenergie en dan ook nog alleen op het ruimtelijke aspect. In die zin is er dus sprake van tunnelvisie. Dat uiteindelijk - als alle ruimtelijke reserveringen van Rijk en provincies zijn gedaan en als nog weer veel later al die gebieden zijn volgebouwd met in totaal zo’n 4.00 windturbines – dat ook dan nog de bijdrage van wind op land aan het totale Nederlandse energieverbruik is gestegen van 0,3% naar niet meer dan 0,9% - daarover dus geen woord in de SWOL.

Binnen die tunnelvisie past ook dat de sociale kosten van windenergie op land niet worden meegenomen. Over landschap, natuur, archeologie, radar, dijken en leidingen wordt van alles gezegd - vaak in wat op mij overkomt als de volstrekt onvolgbare prietpraat van landschapsarchitecten. Geluidshinder en slagschaduw wordt een enkele keer genoemd als “aandachtspunt”, maar dat de gezondheid van mensen in het geding kan zijn of dat huizen onverkoopbaar worden - geen woord. Bij het N33 gebied worden vleermuizen wel als punt van zorg opgevoerd - de mensen die er wonen niet! Dat krijg je als je alleen naar de planologie kijkt en niet naar mensen en hun belangen.

Juist omdat de sociale kosten niet worden meegenomen zal wind op land altijd goedkoper zijn dan wind op zee en dat is, aldus de SWOL, de belangrijkste reden om met kracht door te gaan met wind op land. Een vraag die de SWOL echter niet stelt en dus onbeantwoord laat, is of, en in welke mate, wind op land goedkoper is dan wind op zee als de sociale kosten van wind op land wel in hun geheel en integraal worden meegenomen. Een eerlijk en onderbouwd antwoord zou wellicht geleid hebben naar een heel andere SWOL. En zou burgers het gevoel geven dat er met hen echt rekening wordt gehouden. Een kans voor het CBS om alsnog die sociale kosten in kaart te brengen!

Fryslân

Voor Fryslân is vooral het gebied “IJsselmeer Noord” van belang. Dat gebied telt dus mee in de opgave van Fryslân om ruimte voor 525 MW te reserveren. De Rijkscoördinatieregeling is reeds van toepassing verklaard en dus zijn overheden en projectontwikkelaars bezig met de uitwerking van de plannen. Opvallend is wel dat voor IJsselmeer Noord “recreatie” niet wordt opgevoerd als aandachtspunt, terwijl dat voor de Krammersluizen wel het geval is. En dat terwijl de omzet uit watersport en toerisme voor de Friese IJsselmeerkust wordt geschat op 100 miljoen per jaar.

Niet duidelijk (althans voor mij) is wat de “bestuurlijke afspraken” zijn op grond waarvan het Kabinet besloot de Afsluitdijk niet aan te wijzen. Als dat afspraken zijn met Defensie vanwege het munitie-testgebied aan de westzijde van de Afsluitdijk, zou de Provincie de vraag kunnen opwerpen waarom belangen van Defensie prevaleren boven de belangen van de mensen die naast windparken op land komen te wonen.

Tenslotte, de SWOL wekt de indruk dat het met de geluidsnormen wel goed zit. Steeds duidelijker wordt dat dit niet het geval is – integendeel. Zie een volgend Windbericht over het waarom. Daarom zou de Provincie reeds nu duidelijk moeten maken gebruik te zullen maken van de bevoegdheid om, waar nodig, strengere eisen te stellen – in het jargon: “maatwerk” te leveren onder het “Activiteitenbesluit”.

Albert Koers
Comité Hou Friesland Mooi

www.houfrieslandmooi

Als U zich wilt afmelden: een email volstaat